

Haziran 2020

R **A**
Edebiyat,
fikir,
kültür,
sanat
derginiz. **F**

Yıl: 1
Sayı: 3
Haziran 2020

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Editör Yardımcısı

Ahmet Öztürk

Düzeltili

Şeyma Karaca
Tanık Güleç

Kapak Resmi

Süveyda Güleç

Tasarım

Mehmet Hakan Karaduman

Sosyal Medya Sorumlusu

Aybike Ulubaş

Yardımcı Ekip

Gül Sultan Çiçek
Meryem Özdemir
Seleme Kayabaşı
Zeynep Sude Alataş

İletişim

rafdergi20@gmail.com

raf.dergi

raf_dergi

*bazı görsel içerikler freepik.com'dan alınmıştır.

02 Editörden

03 Şiirhane

04 Ceviz Kabuğu - III
Deneme

05 İki Mevsim Boyu
Güvercinler
Mektup

06 Dua
Öykü

08 Bana Doğru
Gelen Kim
Deneme

09 Bizim Memleket
Deneme

11 Bir Bahar
Şiir

12 Yolun Hali
Deneme

14 Karikatüristik

15 Dilenci
Öykü

16 Gergedan Mevsimi
Film Sever

17 Ruhların Kaçışı
Film Sever

18 Hayat Kırıklıkları
Deneme

20 İnsan Hakları
Evrensel
Bildirgesi

21 Şiirhane

22 Mesleğim
Hakkında
Röportaj

24 Foto-Sentez

26 Renksiz Tsukuru
Tazaki'nin Hac
Yılları
Kitaplık

27 Gezgin
Gezi Yazısı

29 Tropikal Meyveler
ve Faydaları
Sağlık

30 Çallı Rıza
Deneme

31 Alıntı

32 Foto-Hikaye
Anı

34 Korkunun
Ecele
Öykü

35 İçimizdeki
Yabancı
Deneme

36 Martı

37 Gece/Gökyüzü
Şiir

38 Salıküşü
Anı

İ
Ç
İ
N
D
E
K
İ
L
E
R

Editörden

Dünyayı düşünüyorum bazen. İçinde ne kavgalar ne savaşlar ne başarılar oluyor. Kaos, hareket, gürültü, kahkaha, dans, doğum, savaş, müzik, depresyon, sanat, tsunami, trafik... Öylece dönüyor, bizim kargaşamızın aksine. Olduğumuz gibi kabulleniyor bizi, belki de başka çaresi olmadığından...

Aslında örnek alınacak davranış. Olduğu gibi kabullenmek herkesi, her şeyi. Doğayı duymak, tomurcuklanan bir çiçeğe bakmak mesela, varoluş çabasına şahit olmak küçücük bedeninde.. Rüzgarı hissetmek, dediklerini duymak kuşların... Olduğu gibi kabullenmek taşların arasından çıkan yeşillikleri, saygı duymak gayretlerine...

Örnek almak lazım dünyanın bizi HER halimizle kabullenişini. Rengimizin ne olduğuna bakmadan, ırkımızı, milletimizi, etnik kökenimizi önemsemeden, cinsiyetimizi sorgulamadan, kimi sevip sevmediğimize karışmadan, paramıza mevkimize tamah etmeden, seçtiğimiz dini ve onu yaşayış tarzımızı, veya hiç bir dine inanmayışımızı, her halimizi her çeşidimizi...

Fakat biz, kabul edemiyoruz bizden olmayanı. Ötekileştiriyoruz. Belki de korkuyoruz ilkel bir içgüdüyle. Birileri zarar görüyor, birileri ağlıyor, birileri hayallerini kaybediyor, birileri öldürülüyor... "Benim rengimden değilsin, benim türümden değilsin, benim cinsiyetimden değilsin, benim dinimden değilsin, benim fikrimden değilsin, o zaman ölmeyi hak ediyorsun!"

Biz daha kendi iç dünyamızda bu farklılıklara barışmıyoruz, bazı konularda belki kabulleniyoruz "öteki"ni, ama haksızlığa, zorbalığa uğrayan herkesin hakkını aramasına destek olmak gerekmez mi? "Seninle aynı fikirde olmayabilirim ancak senin fikrini özgürce söyleyebilme hakkını ölümüne savunurum" diyor Voltaire. Bir şeyler oluyor, sevgili okur; bu dünyada bir şeyler oluyor!

İlk önce dünya gibi kabullenmeli, sonrasında da Voltaire'in dediği gibi harekete geçmeli değil miyiz? Ve hatta ses çıkarmazsak sıra bize gelir diye de değil, bu dönüp duran dünya memleketinde hep beraber yaşıyoruz diye, haksızlık, adaletsizlik, ayrımcılık kötü bir şeydir diye bir şeyler yapmalı, ses çıkarmalıyız. Farklı yerlerden çılgık çılgığa yükselen bu haykırıları dikkate alıp harekete geçmezsek, yavaş yavaş, "o kadar da olmaz" dediğimiz, o olumsuz sonuca varırız; tıpkı dünyanın şuanki durumu gibi. Bu pandemi sürecinde insanlığın ilk başlarda Çin'i görüp sadece acıması ve bizim ülkemizde yok diye sevinip, hastalığı ciddiye almaması, sanki kendilerine gelemezmiş gibi düşünmesi, geç gelen önlemler, ve yitip giden bir sürü can... Bu kaçınılmaz sona gidiyoruz, bilmem farkında mıyız.

"Nefes alamıyorum" dedi biri bu ay, öncesinde de demişlerdi binlercesi; bunu diyebilecek noktaya getirilme nedenleri farklıydı belki ama, sonuç değişmedi; sonrasında bir daha hiç nefes alamadılar. George Floyd, artık nefes alamıyor. Kuşun kafesini açtığı için şiddet gören küçük kız, nefes alamıyor. Patlayıcı yedirilen fil ve yavrusu, nefes alamıyor. Münevver, Özgecan ve daha nice si nefes alamıyor. Bunları yazarken ben, nefes alamıyorum.

Dönüp duran şu dünyanın gözlerindeki ışık sönüyor, nefesi kesiliyor!

Biz artık nefes alamıyoruz!

Söyle Melek

Demirkan

Bilmiyorlar melek
Bilirim diyerek
Söyleyeceğiz evet
Ama susmak da gerek

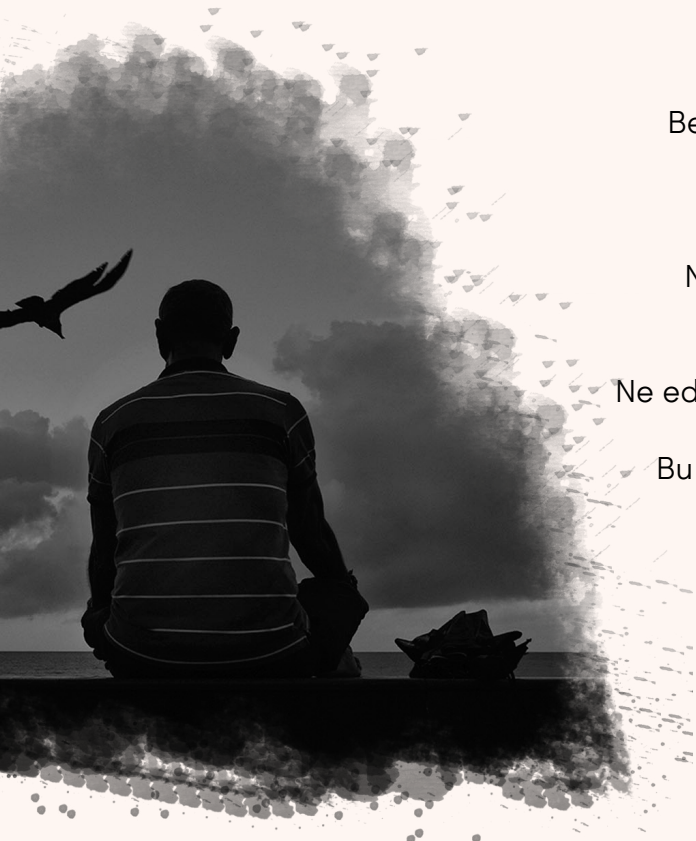
Tanımiyorlar Melek
Tanırım diyerek
Aynadaki beni
Hiç görmeyerek

Beni sevmiyorlar melek
Sevdim diyerek
Önümden gülüp
Arkamdan söverek

Ve gömmüyorlar melek
Zaten ölmüşüm
Göreceğim kadar
Zaten görmüşüm

Şimdi söyle melek
Duyur bileyim
Halimden içre
Bir seni göreyim

Sen yoksan bil ki
Yokum fireyim
Hiç kimse için
Hiçbir kimseyim

Salih Bilgili

Uzak Ağıdı

Şu garîbedir ki bende ne hâcet istemeye senin yüzün
Ne hâdisedir ki sevda mıdır keder midir garip hüzün

Be dünya mısın âlem-i melânet¹ yârim uzak toprak uzak
Ne hicrettir bu ensar uzak muhâcir uzak yâre yâr uzak

Bu meselde mânâ mısın el-celîl devâ mısın ilâcın uzak
Ne cânım ne cânân kaldı dermânım değil dergâh uzak

Şu garîbede adına erişene lügat uzak akılda fer uzak
Ne edersin yetiş bana ben uzak nâra su uzak âha vâh uzak.

Bu meyhânede ne dîvâne var ne mey², câma³ cem⁴ uzak
Ne mey sarhoş eder ne hoş yâr eder şâra⁵ âb⁶ uzak

1 lanetli alem
2 içki

3 kadeh
4 şarabı icat eden kişi

5 şehir
6 su

Ceviz Kabuğu - III

Farklıydın sen. Kitaba benzer mi hiç bir adam? Benziyorsun işte; ellerin zarif senin, sözlerin naif. Adımların ahlak, duruşun erdem senin... Kimi zaman asalet ceketini giyiyorsun kimi zaman merhamet. Varlığın huzur, sükûnetin güzellik, erbabın hakikat senin... Sana ait olan ne varsa birer hazine misali kıymetli. Şavkına kapıldım, yolumu şaşırdım. Zümrüt gözlerindeki aşkı yakut sözlerinde aradım. Azizim, sözlerinin arkasında duran senin gözlerinin senedi yok mu?

Ceviz kabuğum, huzurum... "Ömrüm başını yaslayıp dinleneceğın gölgelik olsa keşke!" derdim. Oysa, sen sustukça ben yoruldum. Kalmadı gururum. Şimdi sensizlik yolunda sessiz bir yolcuyum.

SON

Valide

Sonbahar'a

(Üzülme demiştin biliyorum
Gri, bulutlu bir gökyüzü gibi bakmıştın yüzüme
Kimseden ses çıkmamıştı bir süre
Sonra sen gidebildiğin kadar uzağa gittin
Bense gri buluttan güvercinleri saydım günlerce
Tınak içindeki her şeyi kalbime noktadım
Ve bir sonbahar kadar "içli" dolaştım..)

Eylül sonu muydu Ekim başı mıydı bilemiyorum
Ama takvimler kesin seni gösteriyordu
Karnaval süsleri mi vardı yoksa herkes renkli mi giyinmişti hatırlamıyorum
Ama etraf, bir yıldızla gecenin neon lâmbalı aşkı gibiydi
Karıncalar atlara binmiş dans ederken
Dolaplar birbiri ardına dönüp duruyordu

Biz
Uçan bir ahtapotun salıncak şeklindeki elleriydik
Bak onu biliyorum işte
Eylemsizliğin el verdiği ölçüde uçuşup,
Merkezden olabildiğince kaçışan iki sevgiliden biriydi hayallerimiz
Günlerden kesin çarşambaydı
Bu da doğru
Haftanın ortasına oturmuştu gözlerim, sihirli bir halıya oturur gibi
Az ilerde pembe bir çocuk şekerden pamuklar için ne de çok ağlamıştı
Senin dudaklarından hep ağaçlar dökülürdü kelimeler yerine
Biliyorum çünkü ne zaman konuşsan, birkaç dal titreyiverirdi
Yapraklar renk değiştirdi gözlerini görünce
Gökyüzü, fırtına bulutları ve rüzgarların,
Bir beni teselli ederdi bir de umutlarımı
Doksan bir gün yeter miydi ki
Yokluğunda bir şans daha bulması için kalbimin?

Senden sonra ben,
Sırt üstü uzanmış bir kelebeğin
Çimenlere dağılan saçları gibi yağdım bütün çöllere
Ve hep merak ettim
Acaba bulutlar da pamuk şeker isterken ağlar mı diye...

Kasım sonu muydu, günler Aralık'a doğru muydu şimdi bilemiyorum
Ama bir senin gidişini çok net hatırlıyorum Sonbahar,
Bir de kış ortasında yapayalnız kalan umutlarımı...

İlkbahar'ın

“Merhaba,
Halini hatrını sormaya mecalim yok, ku-
sura bakma. Epey yorgun epey dağıl-
mışım. Nerede başladığımı dahi unuttu-
ğum uzun bir yoldan geliyorum. Henüz
bitmiş bir yolculuk değil, sadece soluklana-
cağım. Bir adım bile atacak gücüm kalma-
dı. Oysa belki de en baştan başlamalıyım.

Anlattıklarım, anlatmak isteklerimin yanında
hiçbir anlam ifade etmeyecek. Ama sen yine
de anlamaya çalış, belki duyarsın sesimi.
Bir fırtınanın tam ortasında, çoktan suya bo-
yun eğmiş bir geminin içindeyim şimdi. En
yakın kara en iyi ihtimalle 3 gün uzaklık-
ta. Oysa gemime su doluyor. Dakikalar hızla
geçtikçe daha da uzaklaşıyorum yaşamdan.

Bütün hayatımı sevdanla geçirdim. Küçük bir
çocuktum seni ilk gördüğümde. Bir çocuğun
şekere dahi ne büyük aşkla baktığını bilirsin.
Okulumuzun bahçesinde bir kiraz ağa-
cı vardı, hatırlıyor musun? Eve yürümeden

önce iki cebimi de tıka basa kiraz doldurur-
dum. Yolda rastladığım çocuklar benden
kiraz isterlerdi. Ama kimseye vermezdim.

Ama sen istesen kendimin bile özenle yedi-
ği o iki cebimdeki tüm kirazları verirdim sana.
Bütün kirazlardan kıymetliydin benim için. Ben
bir işten anlamam. Bildiğim tek şey şu aman-
sız dalgalarla boğuşmak ve günlerce süren
yolculuklarda hayatta kalabilmeyi başarmak-
tı. Ne dalgalarla boğuşabildim ne de hayatta
kalıyorum. Meğer ben hiçbir şey bilmiyormu-
şum, adından başka. Yıllardır bana mesken
olmuş suların ortasında, ölümün kıyısındaım.
Aklımda bir tek adın var. Senden başka hiç-
bir şey bilmiyor, hiç kimseyi tanıımıyormuşum.

İnsan koca bir ömür yaşadıktan sonra son
anına vardığında anlıyormuş ne uğruna yaşa-
dığını. Ne uğruna yaşadığını şu an anlıyorum.
Ve bir kere daha yaşasaydım bu ömrü, yine
aynı uğurda yaşardım. Sevgiden kıymetlisi
yokmuş çünkü.

Ne sen beni tanıdın, ne ben sana kendimi anlatabildim bunca yıl. Belki yazdıklarımı okuduğunda bunları sana daha önce neden söylemediğimi merak edeceksin, ama ben güçsüz bir adamdım. Üstelik tüm bu cüsseme rağmen. İnsan sevdiğinin gözlerine bakıp da gözleri kör olmadan sevdasını itiraf edemiyor. Senin gözlerine bakmaya dahi cesaret edememişim bundandı. Oysa yaşamım boyunca bir daha hiç görmemeyi göze alıp gözlerine bakardım, bir daha yaşasaydım.

Ama bir daha yaşamayacağım. Bir daha karşına geçemeyeceğim. Bir daha çocuk olmayacağız ve ben seni bir daha uzaktan bile göremeyeceğim. O yüzden bu satırlarımı iyi oku, çünkü dahası yok. Sular beni çoktan ele geçiriyor, devamı yok.

Ömrüm boyunca savaştıklarımaya yenildiğim andır şimdi, sulara ve sevdana. Bu yenilgi benim en büyük zaferim. Her şey için teşekkür ederim.”

Adam mektubu yuvarlayıp şişenin içine sıkıştırdı ve kapağını sıkıca kapattı. Son bir kez uzunca baktı mektubuna ve derin okyanusun

içinde yavaşça batmakta olan gemisinin güvertesinden sulara bıraktı.

Yıllar sonra Hindistanın en ücra köşelerinde kalan bir köye turistik geziye giden bir kabile etrafı büyük şaşkınlık içerisinde izliyorlardı. Köyün birkaç kelime İngilizce öğrenmiş olan genci kabileye tek tek bütün evleri gezdirmiş ve sıra köyün ibadethanesine gelmişti. İnandıkları bir din yoktu, sadece bir dua ezberlemişlerdi ve sürekli onu okurlardı. Hastalandıklarında, korktuklarında, geceleri uyumadan evvel bütün köy bu duayı okurdu. Kafileye bunları izah edecek İngilizcesi olmayan genç kafilenin başındaki kişiye duanın bir kopyasını verdi.

Kabile reisi derme çatma yazılmış eski kağıdı eline aldığıında hayretini gizleyemedi. Gençten bu duayı okumasını istedi. Genç okuduğunda, köyün harfleri ve kelimeleri kendilerince uyarladıklarını farkederek kabile reisi bu duayı nasıl elde ettiklerini sordu. Genç, bundan birkaç yüzyıl önce okyanus açıklarında balık avına çıkmış atalarına bu duayı tanrının yolladığını söyledi.

'Bana Doğru Gelen Kim' ya da Şimdiki Zamanda Bir Mobil, Birinci Tekil Şahıs

Nilgün Marmara

Dökülmüş bedenim kimyasına pirincin, yok edilerek kalsiyumun büyüğü yazgım belirlenmiş. Her an, hoş geldin diyorum bana doğru gelene, dalgalanan duygularımla. Sarkıyorum tavandan (bir tavan varmışçasına) yeryüzünün (var olduğunu umarak) renklerini bilmeme karşın - lal rengi, çivit mavisi ve sarı - ve onların yalanlamalarını - tutku, dinginlik ve ölüm - kendimle işaretliyorum yanı, yöreyi - bir aşağı bir yukarı, bir yukarı bir aşağı, sağ sol, sağ sol. Yönlerin bulanıklığında bir sorumluluk bu! Uluma geri tepiliyor böylece, bana doğru gelene karşı! Bir iskeletler zinciri tutuyor beni havada, uzay konusunda bir unutkanlık yüklemeye ve devindiğim cılız önlemleri yıkmaya çalışarak. Soğukkanlı bir çaba! Ben, kusursuz bir porte olmayı yeğlerdim, oysa. İşte şuracıkta, özlüyorum sol anahtarımı ve notalarımı. Umursamam, nereye dağılırlarsa dağılsınlar, daha sonra...

Şimdilik, hava akımının istencine boyun eğmişim, sinekler ırzına geçerken uzantılarımın, sürdürüyorum dansımı bu dikey tabut içre, günden geceye, geceden güne, ben tümünü ezip geçinceye ve 'Bana doğru giden kim?' in yatay bilgisine ulaşıncaya dek!

Gine

Sena Gülfidan

Bundan 8 sene önce, sene 2012 o zamanlar...

17 yaşındayım. Herkese göre ağzımın süt koktuğu bir zaman diliminde, hayatımın dönüm noktasına hazırlanıyorum; Gine'ye...

Gine'yi ilk duyduğumda varlığından o kadar habersizdim ki, "Kıbrıs-Girne" olarak anladım. Bir de Google'a yazdığımda; flaş flaş flaş "ÖLÜM ORANLARININ EN YOĞUN OLDUĞU ÜLKE, SU YOK, ELEKTRİK YOK, GIDA YOK" gibi başlıklarla karşılanmışım. Anlatılanlar, yol biraz uzun, Türkiye'den direk uçuş yok, elektrik su sıkıntısı var şeklinde olunca tekrar bi teyit etmek istemişim de... Meğersem bahsedilen yer, sonraları gözümün nuru olacak Gine Conakry imiş.

Girip ülke fotoğraflarına bakınca, insanın karasına, sarı taksilerine, yolunun kırmızı toprağına, vuruluyor insan. Batı Afrika'da bulunan bu güzel ülke Gine, Senegal ve Mali'ye komşu. Tabii okyanusa sıfır oluşunun da içimi keleklerle doldurduğunu hatırlıyorum. Hele bir de o yeşili... Hangi tondan isterseniz mevcut, en güzelinden en güründen bitkileri var. İnsanları ise senin beyazlığına hayran, sana kendini Hollywood'da gibi hissettiriyor. Sen bir adım gidiyorsun onlar ise koşarak geliyor. Yoksulluğun getirmiş olduğu olumsuzluklarla kendilerini yıpratmaktan ziyade, bu olumsuzluklarla birbirlerine olan

samimiyet ve bağlarını kuvvetlendirip kenetleniyorlar.

Aslında Afrika ülkeleri için duymaya alıştığımız "sömürge ülkeleri" söylemine ek olarak bir de "denek ülkeler" denilebilir. Afrika dışında yaşamış biri oralara gittiğinde, bunu yaşarken daha iyi anlıyor. Deneme ilaçlar, deneme ürünler, 10. kalite gıdalar... Bir ice tea alıyorsunuz, normalden 2 kat pahalı ama sadece şekerli su... Bebek bezi alan insanlardan görürdüm alttan iç çamaşırı giydirirlerdi bebeklerin popoları pişik olmasın diye. Afrikalıların çoğu hayat bu zannederken bizler bu sömürge ve bilmem kaçınıcı sınıf vatandaşı muamelesi görmenin hüznünü aktif yaşadık hep. Bu konuya giriş yapmama sebep olan EBOLA hastalığına değinmeden geçemeyeceğim. Kendi içinde bu kadar sığ yaşayan bir ülkeye baktığınızda, dışardan hastalığın gelmesi bile çok zor iken, bir gün uyandık ve bir maymundan geçtiği söylenen EBOLA illeti heryeri sarmıştı... Tüm ülkelerin Gine'ye kapılarını kapatıp uçakları iptal edilmesini ve hiçbir yardım elinin uzanmamasını hatırlıyorum. Ne kadar ailem destek olsa ve maddi sıkıntı çekmesem de, o an ki terk edilmişlik hissi daha yeni yeni siliniyor hafızamdan. Halbuki Afrika insanı anne karnından bu hisse aşına doğuyor.. EBOLA'nın daha sonraları laboratuvar hastalığı olduğu kanıtlandığında bizleri deneme tahtası olarak

kullandıkları için öfkemi bastıramadım.. Fakat hiçbir gün Gine halkından bu yaklaşımı görmedim. Çünkü onlar o kadar kaybeden bir millettir ki, artık kayıplarına üzülmeyi bırakıp kurtulanların şükrüne yoğunlaşmışlardı. Demem o ki tenlerinin karası, dişlerinin beyazı çok şey öğretti bana... Hep derlerdi aklın nerdeydi Gine'ye giderken diye... Aklım şimdikinden daha çok başımdaydı. Çünkü saf sevgi, samimiyet, iyi niyet ve mutluluğun; saf bir kalpte, samimi bir gülümsemede olduğunu öğrendim. Cebindeki tomarla paranın 25 kuruşluk bir çubuk krakeri bile alamayacak kadar ehemmiyetsiz oluşunu öğrendim. Meğer gecelerimizi aydınlatan lamba değil de güzel dostlar ve samimi sohbetlermiş. Manevi hazlar maddi hazların önüne geçeli Ginelilerde ve bende çok oldu. Şuan beşinci ülkemde sekizinci senemi yaşarken, hiçbir yerin Gine'nin öğrettikleri kadar verimli olmadığını görüyorum; sadece Gine'de öğrendiklerimi pekiştirdiler.

Özetle Gine, benim gözümde, yaşadığım şu ömürdeki en verimli 4 sene. İkinci vatanım dediğim Gine'ye kavuşmak, gelecek hedeflerim arasında.

Fotoğraf: Sena Gülfidan

Bir Bahar

Veyda

Ömrüm iki zamandan oluşur benim
Son ve ilk bahar
Birinde öldüm, diğerinde yeniden doğdum
Fazlası yok, ne kışı gördüm ne yazı
Bu yüzden ben;

Karda yanmış ayak izlerini tanımam mesela
Sobada kızaran kestaneler nasıl kokar
Üşümüş kedilerin elleri ne renktir bilmem
Donuk cümleleri, uyuşmuş hissizliği ve soğuk bakışları anlamam

Yaza varan bir trenin son vagonuna yetişemem ben
Üzeri sıcak denizlerle kaplı kumsallarda yürüyemem
Günbatımının kızılığı nasıl izlenir bir başına,
Güneşte tutuşmuş bulutları ne söndürür, merak etmem
Sevginin sıcaklığını, içten bir gülümsemeyi veya hasretle yanan kalpleri
Anımsamam, hiç hatırlayamam

Demiştim ya hani
Yaşamım baharlardan ibaret:
Son ve ilk, senli ve sensiz

Yalnız yeşiller ve maviler, rüzgarda bestelenmiş
Biraz yağmurlu kahve, bir nefes de yeni açmış papatya...

Ne zaman öpse damlalar özlemle dünyayı
Yerde toprak kokusu ve gökte pamuk tarlaları

Dönüyor şimdi yapraklar yine sarıdan yeşile
Ve ben sonumu bekliyorum, artık alışkınım
Ömrümden başka bir bahar daha düşüyor...
Bir doğuşa daha ölüyorum
Sonu bir adım aşıp, ilke yaklaşıyorum

Sensiz bir baharda doğmuştum hayatımın birinde
Ve bir senlisinde öldüm en son

Tekrar doğar mıyım bilmem ama
Ben ölümün beyaz atına binmeye hazırım

Yolun Hali

Arzu Sema Yalçın

Her yol yeni hayatlar...

Geçen sene yine bu zamanlar bir Ramazan günü. Konya-Bitlis güzergahında yolculuk...

Her yolculuk yeni bir yol arkadaşı, farklı hayatlara şahit olmak benim için. O yüzden hep çift kişilik koltuk alırım, cam kenarından. O gün de yine hangi sürpriz isimle kesişecek bakalım yolumuz diye bekledim. İki üç saat sonra Nevşehir'de durdu araba. Yol kenarından bindi, birkaç çuval küçük bir valiz yol azığı koyduğunu düşündüren çuval heybesiyle; üzerinde iki örgü yelek üzerine giydiği hırkası, iğnesiz tutturduğu başörtüsüyle muavinin arkasından.

'Yerin bura teyze' diyen gence "tamam guzum" de-yip oturdu yanıma. Selam verdi anacan tavrı ve yüz ifadesiyle. Tanıştık, Van'a gidiyormuş. Benim yolculuğum bitene kadar birlikte olacaktık, çok sevindi. Çok gidip gelmişim bu uzun yolları. Yaşlı teyzelerin, yanındaki yolcunun erken ineceğini duyduklarındaki hoşnutluklarına şahit olmuşum hep. Diz ağrısı, romatizma, varis şikayetleriyle yan koltuk ne kadar boş kalırsa o kadar iyiydi bacakları için. Adının Rahime olduğunu öğrendiğim yol arkadaşım ise benimle 14 saat yol gideceği için öyle içten sevinmişti ki, güzel bir yolculuk geçireceğimizi anlamıştım.

Sahura bir saat vardı. Otobüs sürekli durup çorba içilecek uygun bir mekan araştırıyordu yolcuların "sahur geçiyor kaptan" sitemleri arasında. Uygun bir yerde durana kadar uyuklamaya başladım. Teyze "gah yi de yat" dedi yarı sitemli, heybeden çıkardığı poşetlerin hisirtisinde. Annemin sahura kaldırışı gibi hissettim, uzun zamandır gurbette hasrettim böyle şefkatli söze siteme. Öyle mutlu oldum ki evde naz edip uykuma devam ettiğim bu çağrı öyle huzur verici, öyle sahipleniciydi ki anında açıldı uykum. İkimizin önüne bir sergi açtı; domates, salatalık ve o zaman öğrendiğim Nevşehir simidini koydu üzerine. Ben de çıkardım Allah ne veriyse.. Salatalıkları yıkayıp atmıştı çantaya muhtemelen; hala su damlaları üzerindeydi. Küt diye kırdı,

bıçak çatal yoktu ikimizde de. Piknik usulü yedik. Nevşehir simidini anlattı çok seviyormuş, anlattıkça daha lezzetli oldu nimet. En tatlı en doyumlu sahurlarımdan biriydi. Abdesti bozulmasın diye sabah namazını bekledi uyumak için.

Daha tanışalı iki üç saat olmuştu. Güneş doğarken kafa kafaya vermiş uyuyorduk, gören anne kız sanardı.

Yol boyu hayat hikayesini anlattı. Bataryasını doldurduğum telefonumu babama konum bildirmek haricinde elime almamıştım. Okumak için aldığım kitap ve izlenecek filme hiç başlamadığım gibi...

...

İki evlilik yapmıştı, 4 çocuğuyla çok sıkıntı, şiddet görmüştü. En sonunda 4 çocukla kapı önüne konmuştu. Akrabalarının yanına yerleşmiş onlar da misafirliğini kısa tutmuşlardı. Samsun'dan bir adamla evlendirilmişti. Buraya kadarki hazin sesi ikinci eşini anlatırken öyle vefalı öyle hoşnut bir tona bürünmüştü ki anlatacaklarıyla hüznümüzü dağıtacağını anlamıştım.

Dört çocuğuna öyle güzel bakmıştı ki "öz babadan iyi" dedi. Birlikte bağda bahçede çalışıp uçurmuşlardı yuvadan 3 çocuğunu; onun deyimiyse ikisinin çocuklarını...

"Son numarayı da okuttu." dedi. "Şimdi onun yanına gidiyom Van'da öğretmen". En küçük kızı üniversite okurken gururu kırılıp utanmasın diye harçlığın var mı diye sormazmış amca. "Elinde oldukça bol bol gönderirdi parası bitti mi diye sormadan."

Bir süre sonra amca ağır hasta olmuş. O zamanlar Samsun'da bir dağ köyünde köy bekçiliği yapmışlar, tek hane kendileriymiş. "Adam yataktan kalkamazdı, ayısı çakalı olur ormanın kızım! Her gece yatmadan evin iki yönüne iki el ateş eder öyle uyurdum." dedi.

Gürgenin dibine sakladıkları kavanoza her ay dişlerinden tırnaklarından arttırdıkları birikimle ev almışlar Nevşehir’de; amca hasta olduğu için evi teyzenin memleketinden almış.

Yarınım yok, toprağına dönsün, gurbet yaşamasın buralarda diye düşünmüş belki de.

“ Çocukları okuttuk,everdik, ev aldık, hâlâ da ondan kalan maaşla yerim ekmeğimi” dedi.

“Kızım hiç bilmezdim, bilemezdim bunların nasip olacağını. Allah’a sığındım o babalı yetimleri korudu; karşımıza adamımı çıkardı. Hepimizin talihiydi. Ha çok da güzeldi haa” dedi içten gülüşüyle. Sonra küçük cüzdanından çıkardığı vesikalık fotoğrafını gösterdi “Bak nasıl da güzel adam. Ben gibi çirkini nasıl da almış emi?” diye sordu fotoğrafa dalıp giderken. Sonra bir fotoğraf daha çıkardı. “Bu da hastalandığında çekildiği.. nasıl da eridi gözümün önünde o koca adam” dedi. Kendisinin bir fotoğrafını verdi bana “Al Rahime teyzenden bir hatıra kalsın, saklarsan”. Memnuniyetle aldım, güvenine hayret ederken.

“Bir gün incitmedi ne çocukları ne beni. Ailesine de ezdirmemi 4 çocukla kaldıydım başına -hiç sevmezdi böyle dememi- zor tabi guzum. Ama hiç senin çocuğun demedi. Yavrum, evladım diye severdi hep-sini.” Ramazan günü hem oruç hem yolcu ağzıyla amcaya yürekten dua ettiğinin farkında mıydı bilmiyorum.

“ Bir gün kul hakkına girmedim, tarla bahçenin ilk ürününü komşulara dağıtırdım; durumumuz o zamanlar yoktu pek kızım ama yine de verirdi gördüğü bildiği mağdura, fukaraya” dedi, elindeki fotoğrafın üzerinde incitmekten korkar gibi parmaklarını gezdirirken.

Amca vadesini doldurup giderken ‘babalı yetimlerini’ ve eşini kendisinden razı ederek göçmüştü.

Her insanın vadesinin ne zaman dolacağını bilmediği tek bir hayatı vardı. Evet sıkıntılar hastalıklar imtihanı, bolluk ve sağlık gibi. Bunlar irade dışı verildi. Ama evlada merhamet, eşe hasasiyet, fakire sırt çevirmemek, kul hakkı yememek, mazlum zalime ezdirmeyip kol kanat germek... İşte bunlar bizim hayata karşı duruşumuzdu, insaniyetimizdi.

Kendisine eza eden ilk eşi de ölmüş. Bu kadar bahsetti ondan: “Öldü!”. Dünyadan göçüp giderken nasıl yâd edildiğimiz belki de ebedi alemdeki şahitler beyânımızdı.

Teyze fotoğrafa dalıp giderken muavin Bitlis’e yaklaştığımızı söyledi.

Ne çabuk bitmişti yolumuz. Elimdeki vesikalık fotoğrafı koyarken cüzdanıma keşke biraz daha sürseydi bu yol arkadaşlığı diye hayıflandım.

Evet tıpkı hayat gibi yolculuğumun da sonu gelmişti.

Anadolu kadını bu çilekeş kadın sonraki zamanlarda ondan, iyiliğinden ve eşinden bahsedildiğini hiç bilemeyecekti ama ondan razı olan şahitler arasında yazılacaktım... Hayatlarına şahit diğerleri gibi.

Ellerinden öpüp helalleştim, çantamı sırtlanmışım ki numaramı da kaydetmemi istedi telefonuna. “Otobüs arkadaş yaz emi” dedi adını neyim unutum da yol arkadaşlığımızı unutmam der gibi. Aldım numarasını. Ayağa kalkmış el sallarkenki tebessümü bende son fotoğrafı kaldı. Ha bir de vesikalığı.

Hâlâ görüşürüz telefonda. Tanıyama-yacakmışım gibi her açışında “beni hatırladın mı ben otobüs arkadaşım” der.

...

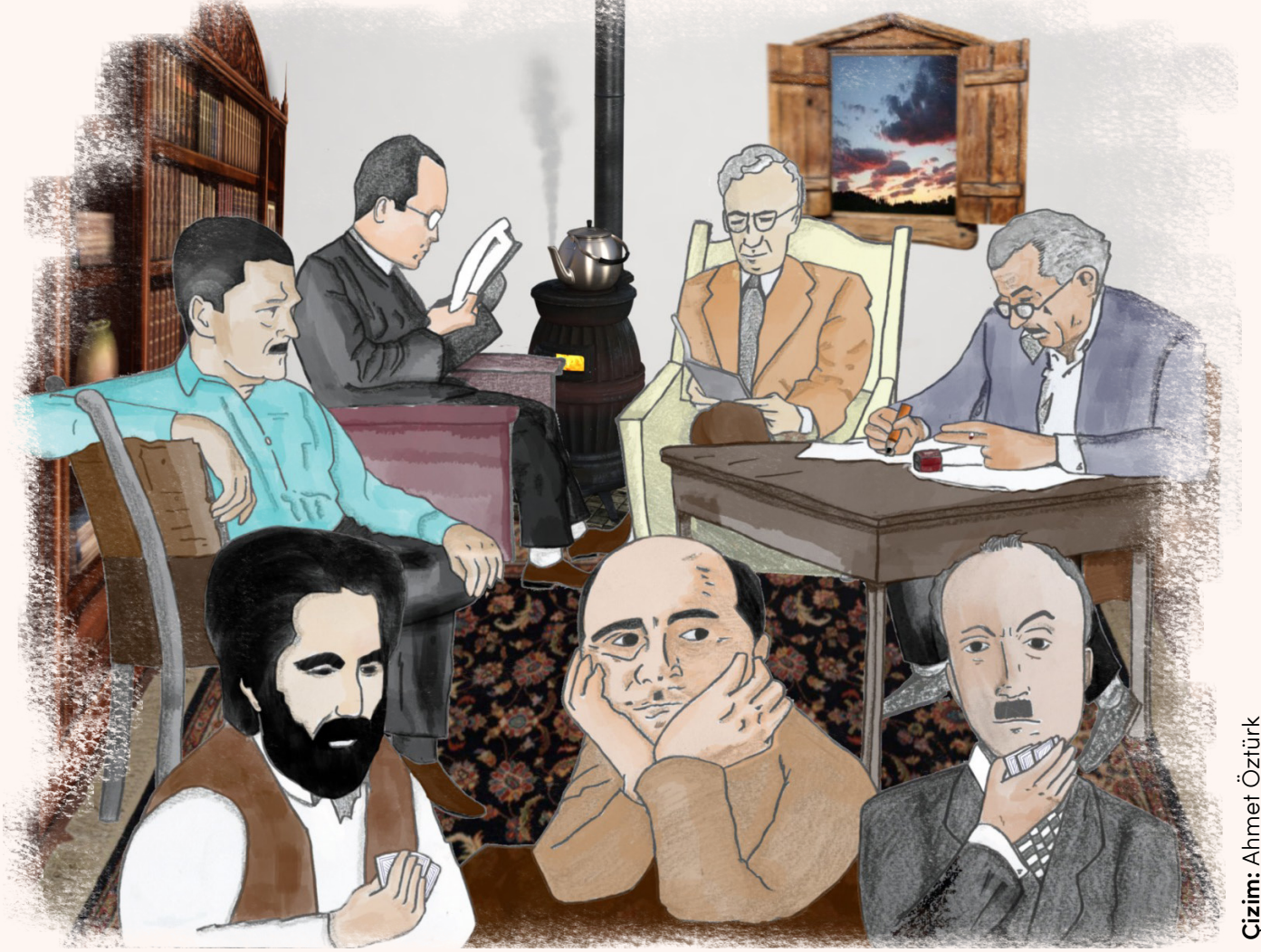
Bu vadesinin ne zaman dolacağı bilinmez, menzili bilinmez hayat yolculuğunda adımız sanımız geçici, yol arkadaşlığımızın izleri baki...

Güzel yol arkadaşlarına düşün yolunuz.

Vesselam

Karikatüristik

Çizim: Ahmet Öztürk

Nazım Hikmet Ran
1902 - Haziran 1963

Cemil Meriç
1916 - Haziran 1987

Peyami Safa
1899 - Haziran 1961

Orhan Kemal
1914 - Haziran 1970

Cahit Zarifoğlu
1940 - Haziran 1987

Ahmet Arif
1927 - Haziran 1991

Ahmet Haşım
1887 - Haziran 1933

*Kar altındadır varoşlar
Hasretim, nazlıdır Ankara....
Ustam yine sen bilirsin ama
Hangi aralıkta bir şair ölmüşse
İşte o, en netameli aydır bence.*

Ahmed Arif

Karikatüristik

Yağmur yağmaya başlamıştı. Sihirli kutunun içindeki bozuk paraları bırakıp kağıt paraları topladı. Yağmur yağma ihtimaline karşı yanında getirdiği, yere monte edilebilen şemsiyesini açtı. Saat 7 civarıydı ancak bugün için belirlediği hasılatın yarısına anca gelebilmişti. Yağmur yağmaya devam etse de orada kalması gerektiğinin farkındaydı. Sonuçta para kolay kazanılmıyordu. İşinin başından ayrılamazdı. Belki insanlar sert rüzgar ve şiddeti giderek artan yağmurdan dolayı acır, sihirli kutusuna fazladan birkaç papel bırakırdı. Yanında getirdiği sandviçini yüzünden de okunacağı gibi çok heyecanlı bir şekilde çantasından çıkardı. Disiplin karakterinde vardı. Her gün evden çıkmadan kendi hazırladığı tek öğünlük yiyeceğin yanına, üç litre suyunu ve sihirli kutusuna biriken paralı boşaltıp, toplamak için yedek bir kutu alırdı. O gün evden ayrılmadan önce hazırladığı sandviçine diğer günlere kıyasla daha bir özenmişti. İçine tam yağlı ezine peynir, elleriyle tek tek çekirdeğinden ayıklayıp, çekirdeklerinde zeytin parçacığı kalma ihtimaline karşın tekrardan ağzına atıp emin olana kadar yediği, en değerli yiyeceğim olarak nitelendirdiği sele zeytin ve bunlara ilave olarak pastırmalar diyarından getirttiği yarım kilo pastırmadan hatırı sayılır miktarda pastırma koymuştu. Son olarak tamamen doğal, kendi bahçesinde yetiştirdiği domateslerin üzerine memleketinden getirdiği pul biberi serpiştirmişti. Kim istemezdi bu sandviçi yemeyi? Özene bezene hazırladığı sandviçinden büyükçe bir ısırık aldı. Domatesin suyu sakalına akıyordu, ama umurunda bile değildi. Yemek yerken, yemeğin eline yüzüne bulaşması hoşuna giderdi. O bu şekilde yemekten zevk alırdı. Tam ikinci büyük ısırığını alacaktı ki, takım elbiseli, ukala bakışlı, şık, mavi kravatlı, siyah paltolu bir adam, sihirli kutuya elini daldırdı ve bütün paraları aldı. Üzerinde bu kadar uğraştığı sandviçini

yerken yapılan bu saldırı hiç hoşuna gitmemişti. Hemen yerinden kalkıp, hızlı adımlarla o züppe adamın peşinden gitti. Kolundan tuttuğu gibi o züppeyi tek hamlede al aşağı etti. Paltosu kirlenen çamurun içinde kalan adamın avucunda tuttuğu bozuk paraların hepsi kaldırıma saçıldı.

Neye uğradığını şaşırان adam çabucak yerinden kalkıp hızlıca yumruğunu savurdu. Kavgaya başlamıştı. Sandviçi yarım kalan adamla, bozuk para hırsız karşı karşıyaydı. Esnaf sandalyelerini dışarı attı. Şiddetli yağmura rağmen herkes durmuş, heyecanlı bir şekilde birazdan

başlayacak olan kavgayı bekliyordu. Yanında çekirdeği

olan birkaç kişi, merakla toplanan kalabalıktaki

diğer insanlarla çekirdeklerini paylaştı.

Artık herkes ve her şey hazırды.

Züppe arka cebinden bir metal çıkardı. O ne?

Bir bıçaktı. Kalabalık bunun eşit bir kavgaya olmayacağını anlamıştı.

Züppe bıçağını sandviçinin tadı damağında kalan adama doğru salladı. Tam o esnada, hapşırان sihirli kutu sahibi adam, züppenin paniklemesine sebep oldu. Ayağı

kayan züppe düşerken elinde tuttuğu bıçak kalbine dik bir açıyla geldi ve saplandı. Ortalık bir anda kan gölüne döndü. Çekirdeklerin kabuğu artık tükürülmüyor, bütün bütün yutuluyordu. Herkes şok içindeydi. Züppenin ani düşüşünü kimse beklemiyordu. Olay yerine ulaşan polis ağzını kapatmadan hapşırđığı ve bir insanın dolaylı yoldan ölümüne sebep olduğu için sandviçinde acı seven adamı tutukladı. Eşyalarını dahi almasına izin verilmeden polis aracına bindirildi. Sihirli kutusu, şemsiyesi, havada üç saat asılı kalacak olan hapşırđığını bırakarak böylece gitmişti.

yerken yapılan bu saldırı hiç hoşuna gitmemişti. Hemen yerinden kalkıp, hızlı adımlarla o züppe adamın peşinden gitti. Kolundan tuttuğu gibi o züppeyi tek hamlede al aşağı etti. Paltosu kirlenen çamurun içinde kalan adamın avucunda tuttuğu bozuk paraların hepsi kaldırıma saçıldı.

Gergedan Mevsimi

Kahraman Turan

Yönetmen: Bahman Ghobadi

Yıl: 2012

IMDB: 6.4

İran'lı Yönetmen Bahman Ghobadi'nin gözünden...

Yılmaz ERDOĞAN, Beren Saat ve Arash gibi ünlü yüzlerin oynadığı kasvet dolu bir film. Her saniyesi fotoğraf gibi olan bu film; Bir yazarın İran İslam devrimi sırasında haksız yere 27 yılı hapse geçiren İran'lı Kürt şair Sadegh Kamangar'ın trajik öyküsünden esinlenmiştir. Filmde Sahel ve eşi Mina bir intikam uğruna hapse atılırlar 10 yıl sonra serbest bırakılan Mina eşinin öldüğüne inanır ve çocuklarını alarak İstanbul'a yerleşir. Aradan 20 yıl geçtikten sonra özgürlüğüne kavuşan Sahel ve eşi çocuklarını aramaya başlar... 2014 yapımı bu film bir çok metafor, imge ve yönetmenin kaleminden çıkan şiirleri barındırıyor.

Ruhların Kaçışı

Beyza Göktaş

Yönetmen: Hayao Miyazaki
Yıl: 2001
IMDB: 8.6

Animasyon ve çizgi film izleme tutkunu biri olarak biraz geç tanışmış olsam da Spirited Away hayatıma güzel bir katkıda bulunmuştur. İzlerken adeta mistik bir gezegende ara ara gerildiğim ara ara sıcak bir gülümseyle kendimi bulduğum Ruhların Kaçışı adlı bu eser, (Özgün adıyla: Sen To Chihiro No Kamikakushi) Hayao Miyazaki tarafından yazılıp yönetilmiş, 2003 yılında "Uzun metrajlı en iyi animasyon filmi" Oscarını kazanmış Studio Ghibli yapımı Japon animasyon filmidir. Birçok ödül kazanan film aynı zamanda Oscar kazanan ilk animedir. Eğer siz de o dünyaya girenlerdenseniz eserin bolca felsefik ve derin anlamlar içerdiğini göreceksiniz.

Tabii ki bu olağanüstü eserin başkahramanı Hayao Miyazaki'yi unutmamak lazım. Bir sözle giriş yap-sak hiç fena olmaz,

"Bir zamanlar on yaşında olan ve tekrar on yaşında olacak insanlar için..."

Miyazaki'nin tüm hayatını, çocukken arayıp bulamadığı saf ve samimi bir çizgi filmi bulma isteği şekillendirmiştir. Mükemmel bir hayat gayesi...

Senaryolarındaki karakterlerinde de görüldüğü üzere hayatı anlamlandırmaya çalışan çocuklara oldukça fazla yer vermiştir. İnsanla doğayı adeta en iyi iki dost yapma uğraşı, o güzel, büyüleyici hayal gücünün kapısını açar. Filmlerinde kullandığı doğaya saygı ve kötümserlik motifleri bizi, sunduğu panoramik dünyayla ahlaki bağ kurmaya iter. Çocukların evde oturup mütemadiyen çizgi film izlemelerinin umutsuzluğa kaptırdığını söylemiştir.

"Olabilecek en iyi şey sanal gerçekliğin toptan ortadan kalkması olurdu."

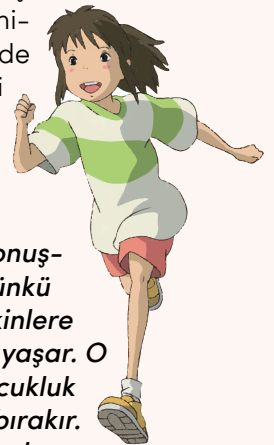
Sanal gerçeklik olmasa da, sonuçta geçmişte bunlardan bahsetmek imkansız lakin o zamanlar bile hayal gücünün etkisini görmek mümkün. Kulaktan kulağa aktarılan efsanevi mitolojik hikayeler bunun en büyük örneğidir. Yani hayal gücünün insan bedeninde ve ruhunda her daim var olacağını düşünüyorum." Teknolojiyi ve robotlaşan insan ruhunu sevmediğini ama bundan kaçılmadığını da filmleriyle kanıtlamıştır. Veeee... kadraja yansıttığı en önemli özelliği post-modern unsurlardan uzak duran şeffaflığıdır. Bunun sebebi 1960-1970 'lerde beraber çalıştığı öncülerden, Yasua Otsuka'dır. Miyazaki'ye göre Chihiro karakterinin başkahramanlığının en önemli göstergesi şirinliği ve zekası değil evrensel manevi kudretidir.

Yeni taşınacakları kasabada ailesinin yollarını kaybetmesiyle, kızları Chiriro'ya büyüdü dünyanın kapıları açılmış olur. Çeşitli ruhların bulunduğu bu dünyada hayallerinizin ötesinde maceralar yaşar. Ama sanıldığı kadar kolay değildir bu dünyadan sağ çıkmak...

Chiriro yuvarlak suratındaki somurtkan ifadesiyle, bebek yüzüyle, cılız bacaklarıyla, kocaman ayakbılarıyla tezat oluşturmaktadır. Dışarıdan sadece bu detaylara bakıldığında edinilen izlenim bir çocukta komik duracak kadar hazindir. Tabii ki karakter analizi bakımından daha derine inilebilir, ki bu da filmdeki karelerden çok daha net çıkarım yapabilmemizi sağlar. İzleyince fark edeceksiniz ki Chihiro ismiyle değil de kendisine daha sonradan verilen San ismiyle macerasına devam eder. Bu durumun, ismine tutunamadığının bir göstergesi olduğunu düşünüyorum. Filmin başındaki sahnelerde taşındıkları için mutsuz, arabanın arka koltuğunda cama yapışarak oturmuş somurtkan bir Chihiro görürken, ilerleyen sahnelerde anne ve babası için gösterdiği mücadelede korkusuz, kararlı ve çekici bir karaktere bürünen Chihiro görüyoruz.

"Çocukların geleceğine dair konuşmalar bana hep üzücü gelir çünkü çocuklar gelecekte sıkıcı yetişkinlere dönüşürler. Oysa çocuklar anı yaşar. O anı yaşarken her bir çocuk, çocukluk dönemini yavaş yavaş geride bırakır. Yine de çocuklar ve çocuk kalanlar, her zaman olacak."

Görüşmek üzere...

Hayat Kırıklıkları

Nuray Tüdeş

Uyutmayan uyku ilaçlarından, derdimi anlatmayan şarkılardan, bir şiirini çok sevdiğim ama sonrasında dikiş tutturamamış şairlerden, ben uyanırken çalan sabah namazı alarmından, sonu mutlu bitmeyen öykülerden, buzsuz sudan, deniz kenarına uzakta bir evde yaşamaktan, bir şeyden tiksiniyor ve heyecanlanınca yüzümde oluşan kabarıklardan, gün doğmadan öten zamansız kuşlardan, duş alırken dinlediğim listede sıradaki şarkıyı sevmiyor olmaktan, beni uyutmayan şeyin güzel bir albüm, iyi bir kitap, sevdiğim bir film yerine, hüznün olmasından, bu ülkede de majestik bulamamaktan, mide kramplarından, dünyayı güzelleştiren anlamları ve detayları görmeyen yüzeysel insanları sevmekten, bana sevdiğilerimi getirmeyen uçaklara gözümün takılmasından, bu dünyada dostlarla bir rakı sofrasında efkar atamıyor olmaktan, uykusuzluğun harika bir şey olduğunu insanlara bir türlü anlatamıyor olmaktan ve yeniden uyku ilaçlarından, kabuslardan, umut kırıklarından, her seferinde aynı kuyuya düşmekten, uyurken

birinin açık penceresini kapatmasından, şeker kokulu parfümlerden, asla baba olmayı bilmeyen adamlardan, anlamak değil anlatmaktan yana olan herkesten, öğle sıcağından, sevdiğilerime sarılamıyor olmaktan, saçma sapan bir yerde sırtımın kaşınmasından, beyaz spor ayakkabıma dikkatsiz birinin basmasından, deniz analarını okşayamamaktan, en sevdiğim mumun çabuk eriyor olmasından, Son Feci Bisiklet'in yeni albümünden, merdivenlerden, birine aldığı çiçeklerin solmasından, sıcak kahveden, adaletsizlikten, özlemekten, Zülal'in bensiz büyümüş olmasından, anlatmadığım şeylerin hala anlaşılabilir olmasından, anlat diyen insanların unutkanlıklarından, acısız yemeklerden ve acısız insanlardan, sahte olan her şeyden en çok da aynı yalanlara defalarca inanmış olmaktan nefret ediyorum...

Sabah 06:26!

Gökhan Türkmen - Bir Öykü

Não consigo respirar!
δεν μπορώ να αναπνεύσω!
Nefes alamıyorum!
Je ne peux pas respirer!
Ich kann nicht atmen!

I CAN'T
BREATHE!

я не могу дышать!
No puedo respirar!
Non riesco a respirare!
息ができない!
لا استطيع التنفس!

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu;

İnsanlık topluluğunun bütün bireyleriyle kuruluşlarının bu Bildirgeyi her zaman göz önünde tutarak eğitim ve öğretim yoluyla bu hak ve özgürlüklere saygıyı geliştirmeye, giderek artan ulusal ve uluslararası önlemlerle gerek üye devletlerin halkları ve gerekse bu devletlerin yönetimi altındaki ülkeler halkları arasında bu hakların dünyaca etkin olarak tanınmasını ve uygulanmasını sağlamaya çaba göstermeleri amacıyla tüm halklar ve uluslar için ortak ideal ölçüleri belirleyen bu **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini** ilan eder.

Madde 1

Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.

Madde 2

Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyuşunca bulunduğu devlet veya 203 İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.

Madde 3

Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Tüy

Kauka

Hangi kuşun kanadından düştün
Ne zamana kadar taşıdı seni
Ya da sen onu ne kadar ısıttın
Canı yandı mı acaba
Sen koparken hissettin mi ya da
Her varlıktan bir parça kopar
Bazen apar topar
Bazen usul usul azar azar
Ebedi ayrılık kimi zaman
Kimi zaman bir kavuşma
Ya da alelade bir buluşma
Nerede
Ne zaman
Nasıl
Bilinmez düşüşün!

*"Tüy gibi olmak yakışır insana; ne
can yakan, ne de ağırlık veren..."*

Hemdem

27

Damla damla yağdı ayrılık
Kimsesiz gecelerin ardından.
Hisler ki pencereden sarkık,
Hisler ki yorgun ve nalan.

Üstünde yılgın bir beklemişlik,
Takibinde bıkmış ifadesizlik.
Işıkları sönük bir yaz akşamı,
Yitmişti kıymeti bilinmemiş gençlik.

Günler sayılıydı lakin geçti beyhude,
Kayıp giden masum düşlerle birlikte.
Dilekler saydamdı oysa gelmedi dile,
İradesizlik fırtınaydı sen savruldu öylece.

Ergoterapist Cemre Ölmez ile

RÖPORTAJ

Hoş geldiniz, bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

Merhabalar, ben Ergoterapist Cemre Ölmez. Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde bulunan 4 yıllık Ergoterapi Bölümü'nden 2019'da mezun oldum. Yapmış olduğum stajlar, klinik çalışmalarım ve kazandığım deneyimlerle birlikte sizlere biraz mesleğimden bahsedeceğim.

Ergoterapi nedir, Ergoterapistler ne yapar?

Ergoterapi dünyada uzun yıllar bilinen ülkemizde ise Hacettepe Üniversitesinin 2009 yılında öğrenci almaya başlamasıyla tanınan bir bölümdür. Geniş yelpazede tedavi olanı sağlayıp hastalara yeni umutlar oluşturan bu bölüm "anlamli ve amaçlı aktivitelerle sağlığı ve refahı geliştiren kişi merkezli bir sağlık mesleği" olarak tanımlanmaktadır. Ergoterapinin temel amacı kişilerin günlük yaşam aktivitelerine katılımını sağlamaktır. Her bireyin birbirinden farklı yaratıldığı, herkesin çok özel ve biricik olduğu bu dünyada biliyoruz ki her insanın gereksinimi farklıdır. Bu yüzden bizim için her danışana özel terapi anlayışı çok önemlidir. Amacımız her zaman için hayata katılım sağlamak ve kişinin akranları ile aynı düzeye ulaşmasına yardımcı olmaktır. Ergoterapistler bireyin ev, iş ve okul ortamlarında fonksiyonel potansiyelini değerlendire-

rek performansını en üst düzeye çıkarmak ve çevreye uyumunu sağlamak için önerilerde bulunur. Bireylerin hastalık ve engellilik sonucu ortaya çıkan fonksiyonel sınırlılıklarını değerlendirir, günlük faaliyetlerini ve mesleklerini sürdüreceği uygulamaları yapar. Hastaların duygusal, psikososyal, gelişimsel ve fiziksel yeterliliklerini mesleği ile ilgili ölçüm ve testleri kullanarak değerlendirir. Günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlığı sağlamaya yönelik yöntemler ile araç-gereçleri belirler ve kullanımını öğretir. Bireysel ve grup olarak mesleki, sosyal, sanatsal ve eğitim aktivitelerinin kullanımıyla ilgili rehabilitasyon programları yapar ve uygular. Duyu-algı-motor bütünleşme eğitimini ve bu alanlarda ergoterapi uygular. Kişilerin topluma katılımını etkileyen kişisel çevresel ve aktivite performansına ait engelleri değerlendirir. Dışlanmış bireylerin topluma kazandırılması için gerekli değerlendirme ve rehabilitasyon işlemlerini yürütür.

Bu bölüm size neler kattı?

Üniversitede çok sevdiğim bir öğretmenim: "Ergoterapi olmayanı oldurur." derdi. Bu bölüm bana imkansız diye bir şeyin olmadığını ve her şeyin bir çözümü olduğunu öğretti. Olaylara çok geniş ve daha farklı açılardan bakmamı sağladı. Yaratıcı olmayı, insanları ve hayatı çok daha fazla sevmemi sağladı.

Çalışma alanlarınız nelerdir?

Ergoterapistlerin çalışma alanları değişken ve çok yönlüdür. Çalıştığı kişilerle ve bu kişilerin hayatlarında neler yaptığı ile bağlantılıdır. Çocuk ve gençlerde onların gelişimleri, hayata katılımları, sosyal olma durumları, eğitim/akademik yatkınlıkları, fonksiyonel becerilerini arttırmak ile ilgili çalışabilirler. Geriatrik bireylerde ise onların bağımsızlığı, hayata katılımlarını noktasında aktif rol almaları, evde oluşabilecek kaza durumlarını önleme durumları, anlamlı ve amaçlı aktivitelere katılımları noktasında çalışabilirler. Sağlık tanımından yola çıkarak, bireyin bedensel ruhsal ve sosyal anlamda tam bir iyilik hali içinde olmasını sağlamaya yönelik çalışırlar. Aynı zamanda ergoterapistler ruh sağlığı alanında, zaman yönetimi ve adaptasyon alanında, başa çıkma becerilerinin geliştirilmesinde, ilaç ve para yönetimi gibi kişinin hayatını doğrudan etkileyebilecek alanlarda da çalışabilirler.

Mesleğinizin zorlukları nelerdir?

Çok sabırlı olunmalı ve her an her yaşta, birbirinden farklı tanısı olan insanlarla karşılaşabileceğinden sürekli kendinizi geliştirmeli ve yeni şeyler öğrenmek için çabalamalısınız. İnsanlarla iletişiminiz çok kuvvetli olmalı.

İşinizin en sevdiğiniz yanı nedir?

Size ümitle gelen insanların bir nebze olsun hayatlarına dokunabildiğinizi görmek muazzam bir duygu. İşte bu duygu mesleğime daha çok tutunmayı, daha çok insana ulaşmayı ve hayatlarına dokunmak istememi sağlıyor.

Bu bölümü okumayı düşünenlere önerileriniz nelerdir?

Kesinlikle çok sabırlı olmanız gerektiğini ve insanlarla iletişimin çok fazla önemli olduğunu bilmelisiniz. Eğitim hayatınızda bölüm dersleri ve klinik eğitimler hem çok zevkli ve eğlenceli bir o kadar da zorlu ve sorumluluk alarak geçiyor. Okudu-

ğunuz bölümü söylediğinizde anlamadığını çok belli eden suratlarla karşılaşır "O hangi meslek oluyor?" sorularıyla karşılaşabilirsiniz. Bayramlarda bölümünüzü anlatmaktan yılma noktasına gelebilirsiniz ama asla yılmayın çünkü bu mesleği el üstünde tutacak olan kişiler bizleriz ve Ergoterapi'nin ne kadar değerli bir meslek olduğunu herkes bilmeli.

Mezun olduğunuz okuldan memnun musunuz?

Ergoterapi, Hacettepe Üniversitesinden sonra ikinci olarak Üsküdar Üniversitesi'nde açılmıştır ve çok değerli, alanında çok iyi hocalarımız var. Ergoterapinin ülkemizde çok iyi yerlere gelebilmesi için ellerinden gelenin en iyisini yapıyorlar ve çok güzel çalışmalara imza atıyorlar. Birçok teorik derslerin yanı sıra ikinci sınıftan itibaren sahaya çıkma imkanımız oldu. Çeşitli devlet hastanelerinde, rehabilitasyon merkezlerinde, hastanelerde ve huzurevlerinde staj yapma imkanı verildi.

Benim bölümümle ve mesleğimle ilgili söyleyeceklerim bunlardı. Zaman ayırdığınız için teşekkürler.

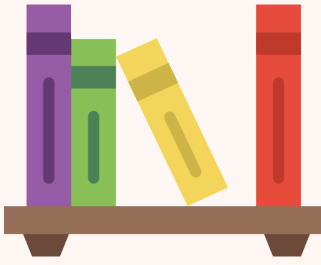

Fotoğraf: Zehrake
Nevşehir

Fotoğraf: Ayşenur Koçak
İstanbul

Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları

Bilal Uygur

Haruki Murakami'nin bu kitabına ismini veren başkahramanımızı tanıırken modern Japonya'daki insanların ne derece farklı düşüncelere sahip olduğunu gözlemliyoruz.

Japon kültüründe arkadaşlık konusu bizim kültürümüzden farklıdır. Bunun yanında bu eserde de gördüğümüz üzere isimler de toplumda büyük rol oynamaktadır.

Tsukuru Tazaki, tren garları inşa eden bir mühendistir. Çocukluk yıllarından itibaren trenlere büyük bir ilgisi olmuştur. Bir şeyler yapmayı ve inşa etmeyi istemiştir hep. Sonuçta ismi de bunu gerektirmez mi? (Japonca "Tsukuru"; yapmak, oluşturmak). Lise yıllarında sahip olduğu arkadaşlarının isimlerinde renkler bulunmaktadır. Siyah, beyaz, mavi, kırmızı... İsminde renk bulunmayan tek kişi kendisidir. Bu yüzden kendisini hep gereksiz görmüştür Tsukuru. Farklı karakterler, farklı yetenekler ve farklı renkler arasında renksiz ve

sıradan bir insan. Tüm yaşamında bunu düşünmüştür. Bununla beraber sürekli kendisini arar, neden böyle bir isme sahip olduğunu sorgular.

Kitabın içinde yolculuk ederken bu kültürü de yaşıyor insan. Evet, insan kendinin de bir rengi olduğunu fark edemeyebilir veya rengi olmadığını düşünebilir. Yine de renkler her zaman oradadır. Unutmamak gerekir ki renkler biz insanları insan yapar, ruhumuzdur aslında renkler ve kimseninki aynı renkte değildir. Bu farklılığı göz ardı etmeden insanların renkleri olduğunu hissettirmek gerekir. Hiçbir renk gereksiz değildir. Bazen bir rengin neden orda olduğunu sorgularken o orda olmasa bir başka rengin güzelliğini fark edemeyebilirdik.

Tsukuru kendisini dışlamıştır aslında. Onun da bir rengi vardır ve sadece isminde bir renk bulunmamasından dolayı kendisini dışlamıştır ve kendisinin sahip olduğu değer farkında değildir. Halbuki insana rengini veren sadece isimler değildir. Her insanın bir rengi vardır.

Sıcacık Bir Belde:

Sığacık

Sevinç Beysun Sağar

Tek kelimeyle huzur.

Kuş cıvıltıları, güneşli bir yaz günü, sıcağın bunalıp süs havuzuna giren dünyaya tatlısı bir köpek, gülümseyen insanlar, hareketli bir pazar yeri... Sabahı ayrı, akşamı ayrı güzel... Baktığınızda karşınızda Yunanistan adalarını görebileceğiniz (diğer turistlerden böyle şeyler duysanız da inanmayın orası aslında İzmir'dir), Ege'nin tatlı mı tatlı bir beldesi... Beyaz ve mavinin yoğunlukta olduğu taştan sokaklar, dünya tatlısı şiveleriyle sizi kucaklayan teyzeler...

İzmir'in ilçelerinden Seferihisar'ın beldelerinden biri Sığacık. Sakin, huzurlu ve eğlenceli geceleri, aşırı samimi insanları, sizi daha önce gitmediğinize pişman edebilir.

Yazları harika akşam fuarları olur, Sığacık halkı ve civar köylerden, beldelerden gelenler kendi evlerinde yaptıkları sabun,

mum, konserve, kıyafet gibi şeyleri satarlar burada. Bir benzerini haftalık pazarlarında da görebilirsiniz, her şey civar halkının üretip sattığı şeylerden oluşur. Leziz mandalinalarından, çeşit çeşit ev yapımı reçellerden, doğal zeytin yağlarından mutlaka tatmalısınız. Yiyecekte bahsetmişken; "Defi-gam Kahvaltı Cafe" diye bir kafe var, ortamı tatlı mı tatlı, yiyecekleri ayrı bir güzel, sahipleri de bir o kadar samimi. Esnaftan kime sorsanız tarif eder diye düşünüyorum. Ve tabii ki keçi sütünden yapılmış dondurmacıya da uğramanızı tavsiye ederim.

Eğer yazın gittiyseniz, denize girmek için sakin suyu ve yumuşacık kum zemini ile Büyük Akkum Plajını tercih edebilirsiniz. Yine aynı şekilde gittiğiniz dönemde tekne turlarına denk gelerseniz kaçırmayın derim; öyle güzel koylara gidiliyor ki, muhteşem bir tablonun içine girmiş gibi hissediyor insan...Böyle güzel bir yere gelip de kalmadan gitmek olmaz; güneşin doğuşunu Sığacık Kalesinde, ve gün batımını Teos Marina'da izlemenizi tavsiye ederim. Kalenin üstünden gün doğumunu izlediğiniz zaman, beldedeki beyazlı mavili evleri, kiremit çatıları, yemyeşil ağaçları ve yavaş yavaş üzerindeki perdeyi kaldıran masmavi gökyüzünü, kısacası ayaklarınızın altına serilmiş Seferihisar'ı altın gibi parıl parıl bir halde görebilirsiniz. Ve yine küçüklü büyüklü teknelerin olduğu Teos Marina'yı, etraftaki bir bayırın üstüne çıkabilirseniz veya biraz tepeden bir yerden bakma imkanınız olursa, denize vuran akşam güneşini ve teknelerin üzerinden yansıyan coşkulu ışıkları görebilirsiniz. Geceyi geçirmek için de merkezdeki tatlı pansiyonlarda, isterseniz de merkeze arabayla beş dakikalık mesafedeki farklı bütçelere uygun otellerde konaklayabilirsiniz.

Bütün yollarınız, huzur dolacağınız yerlere çıksın. Sağlıcakla kalın.

Tropikal Meyveler ve Faydaları

Nihal Ak

Meyveler, sağlığımız için çok ciddi önem taşır. Bağışıklık sistemini güçlendirmek ve gribal enfeksiyonlara yakalanmamak için meyveler vazgeçilmezdir. Özellikle şu günlerde içinde bulunduğumuz virüs salgınında C vitamini açısından zengin olan turuncgilleri bol miktarda tüketmekte fayda var. Ayrıca unutmadan eklemek isterim ki sağlıklı beslenmek isteyen bir insanın günde 5 porsiyon meyve tüketmesi gerekmektedir.

Peki ya tropikal meyveler? Tropikal meyveler yüksek sıcaklıklarda daha iyi yetişen bitkilerdir. Bu gruptaki birçok meyve düşük sıcaklığa adapte olamadığından dolayı dünyanın her yerinde yetiştirilemiyor. Fakat başta Brezilya'dan olmak üzere tropikal bölgelerden dünyanın birçok yerine ihraç ediliyor.

Şimdi sizlere Brezilya'da yetişen birkaç tropikal lezzetten bahsetmek istiyorum. İlk olarak benim haftada en az 2-3 defa yemeye özen gösterdiğim mamõa'nın **papaya** türü. Özellikle lif ve su bakımından zengin olduğu için hem tokluk hissini arttıran hem de bağırsak hareketlerini düzenleyerek hazmı kolaylaştıran bu meyve, aynı zamanda kabızlık problemi yaşayanlar için harika bir doğal ilaçtır. Bol miktarda C vitamini içerdiği için bağışıklık sistemini güçlendirir. Ve içeriğindeki B vitamini sayesinde stresi azaltarak sinir sistemini korumaya yardımcı olur. Mamõa, papaya bulduğunuzda kesinlikle kaçırmamanız gereken bir meyvedir.

İkinci olarak tropikal kelimesinin ardından akla ilk gelen meyveden söz edeceğim: **Ananas**. Birçok tropikal meyve gibi ananas da bol miktarda C vitamini içeriğiyle de-

mir emilimini arttırarak kansızlığı önlerken, mangan içerdiği için kemiklerin güçlenmesinde ve doku- ların gelişmesinde fayda sağlar. Ananaslarda bulunan bromelin sayesinde de ağır egzersizlerin ardından oluşan hasarların iyileşmesini hızlandırır. Ve diüretik olduğu için toksinlerin vücuttan atılmasına yardımcı olur.

Bir diğer meyvemiz de olmazsa olmaz "**passion fruit**". Bu meyvenin kendisi değil de çekirdekleri yeniyor. Hatta daha çok meyve suyu, dondurma ve tatlı yapımında kullanılıyor. Passion fruit sakinleştirici etkisiyle bilinir, panik atağı olanlar ve uykusuzluk problemi yaşayanlar için tedavi edici özelliğe bir meyve. Bol miktarda lif içeriğinden ötürü karbonhidratların emilimini yavaşlatır, bu da kan şekeri artışlarını önler.

Son olarak da en sevdiğim meyve olan "**goiaba**"dan bahsedelim. Kabuklarıyla beraber tüketildiğinde mide rahatsızlıklarını önleyici mükemmel bir meyve. Bol miktarda likopen ve A vitaminine içerdiğinden cildimizin korunmasında katkı sağlar ve göz sağlığı için çok etkilidir. Ayrıca en çok C vitamini içeren meyvelerdendir.

Çallı Rıza çapasını akşamdan koymuştu suya..
Yarın gideceği tarlada
sallanmasın diye..
Sabah kalktığına
şöyle bir salladı çapayı
tamamdır dedi..**
Üstünü giyindi, eşi olan Hatice Hanıma seslenerek,
Azık var mı hanım.?
Yok bey, ne gezer!
Bakkal İsmail'den
Veresiye al!
Çallı -ya vermezse,?
Borç çoğaldı epeyce..
Hatice- verir, verir!
Hadi uğurlar ola!
Çaresiz bakkalın yolunu tutar
Çallı Rıza.

Bakkalın önüne gelir, girip girmemek arasında
kısa bir tereddüt yaşadıkdan sonra, çaresiz içeri
girer.. İsmail abi işinin başındadır..
-İsmail abi hayırlı işler!
İsmail abi, ne dediği anlaşılmayan hırıltılı bir ses
çıkartır sadece..
Bu arada İsmail abi, Çallı Rıza'dan
daha küçüktür.. Ne yapsın garip Çallı.. Mecbur olun-
ca, abi de der, ağam da der, paşam da..
Ne alacağına karar veren Çallı,
-İsmail abi,
yarım ekmeğin arasına
iki yüz gram helva verirmisin.?
-vereyim de borç çoğaldı
haberim olsun Çallı..
-sağol İsmail abi Allah razı olsun
yakında yevmiyeleri dağıtacaklar
alır almaz hemen öderim..
İsmail -peki peki geciktirme ama!
Çallı- tamam
diyerek tarlanın yolunu tutar..
akşama kadar kan ter içinde kalır
yine cebinde beş metelik yoktur.

Çallı, tarladan yorgun argın eve döner, elindeki
çapayı yer seçmeden kontrolsüz bir şekilde bahçeye
doğru fırlatır..
Bahçe duvarına oturarak, bir cigara yakar, eftarlı

efkarlı..
O arada yoldan geçmekte olan Hacı İzzet amca,
Çallı'yı derin derin düşünürken görünce yanına so-
kularak; -hayırdır Rıza, bi derdin mi var? Çok dalgın
görünüyorsun..
Çallı Rıza:
-Ne olsun İzzet amca, yevmiyeleri gene alamadık,
evde bir şey kalmadı, çocuklar ayakkabı ister, bak-
kala borç çoğaldı..
İzzet amca omuzuna vurarak:
-Tasalanma yiğidim, Allah büyüktür, bakarız bir
çaresine..

Hacı İzzet'in hali vakti yerindeydi, bağı, bahçesi,
parası vardı.. İzzet amca, kimseye çaktırmadan
cebinden çıkardığı bir miktar parayı uzattı Çallı'ya;
Çallı önce çok şaşırılmış ama aynı zamanda da çok
mutlu olmuştu..
İzzet amca Çallıya fırsat vermeden,
-hiç dert etme, benim tarlada çalışırsın ödeşiriz..
Çallı, İzzet amcanın elini öper gibi hamle yaparak,
aynı zamanda bi yandan da dua ederek, Allah razı
olsun Hacı İzzet diyerek minnettarlığını gösterme-
ye çalışırken, İzzet amca, yaşından beklenmedik
bir çeviklikle buna izin
vermedi... Ve fazla oya-
lanmadan eve doğru
yürümeye başladı İzzet
amca..

Artık Çallı Rıza'nın
keyfine diyecek yoktu..
Aldığı parayla, kısa
sürelide olsa bütün
ihtiyaçlarını karşılayabi-
lecekti.. O keyifle şarkı-
lar mırıldanarak, direkt
banyoya girdi.. Bir güzel
yıkayıp, üstünü, başı-
nı değiştirdikten sonra,
karnını doyurdu, ve aynı
huzurla kahvenin yolunu
tuttu..

“

Bunca zaman mest olarak okuduğum şiir dizelerinin, güzelliğın karşısında nasıl solduğunu, nasıl yetersiz, nasıl aciz kaldığını görünce anladım ki; senin varlığının sihrini anlatmaya layık bir şiir hiçbir zaman yazılamayacak.

Kübra Kol

”

İstanbul'un Arka Sokakları

Kahraman Turan

Tarih 21 Kasım 2019. Çok sıcak ve yorucu bir günün başlangıcıydı...

Yeni aldığım analog fotoğraf makinesini test etmek için arkadaşım ile Süleymaniye'de sokak fotoğrafı çıkarmak amacıyla gezerken, normalde de sürekli olarak gezdiğimiz bu sokaklarda küçük dostlarımız ile karşılaştık. Süleymaniye sokaklarına her geldiğimde buradaki arkadaşlarımdan yoğun ilgileri ile karşılaşıyordum ve açıkçası buna alışkındım. Sokağa girer girmez "Kahraman abi hoş geldin" diye bağıyor, üzerime doğru koşup sarılıyorlardı ve o gün de yine öyle olmuştu...

Sanırım toplamda 12 kişiydik. Beraber oyunlar oynadık, şarkılar söyledik, şiirler okuduk. Bizler orada eğlenirken sağ tarafında eski bir araba üzerine çıkmış oturan Diyarbakırlı, kara kaş, kara gözlü esmer çocukları gördüm, bana gülümsüyorlardı. Elimdeki fotoğraf makinesindeki filmde kalan son 2 poz ile bu kareyi çektim. Daha öncesinde analog makinemle çektiğim fotoğraflarım ve filmim yanmıştı, bu yüzden içimde biraz da "acaba filmim yine yanar mı" korkusuyla en yakın fotoğrafçıya gidip filmi yıkatmıştım. Aynı gün içerisinde çıkan fotoğraflarda korktuğum olmamıştı, bu fotoğraf da böylece elimdeydi artık.

Sekiz bacağıyla birden sınıfa girdi. Sanki sürünüyormuş gibi... Ama öyle olmadı. Önce bir bacağı sonra diğerini sonra bir diğerini... Arkasında yapışkan, salya gibi şeffaf bir sıvı bıraktı hayalimde, öyle bir şey yoktu ama canlandı gözümde işte. Bu evreni kuran kişi, onun iyi biri olduğunu söyledi, aynı zamanda beni tanıdığını da... Rahat değilim, sanki aklımdan geçenleri okuyor. Hatta buna eminim. Sıramın önünden geçerken hiç göz göze gelmedik, ama ben arkaya dönüp bakma gafletinde bulundum. Merak her zaman olumlu sonuç getirir diyebilir miyiz?

Bana bakıyordu. Yutkundum. Ondan korkuyorum, ve bunu biliyor. Bakışlarının derininde alaycı bir gülümseme var, görebiliyorum. "Her an ensende bitebilirim, bu yüzden hep arkanı kolla". Beni tedirgin ediyor. Sırasına nasıl oturacak diye merak etmişim, önce her iki yandaki ikişer ayağını büktü, sonra geri kalan dördünü. Sıra arkadaşına acıyorum. Hala her yanı o yapışkan ve şeffaf sıvıya bulanmış gibi. Nereye gitse kolaylıkla takip edilen o aptal ve bir o kadar da büyük canavarlar gibi sanki. Fakat zeki olanı. Öndeki iki eliyle kitaplarını sıraya koydu. Hala ona bakıyorum. Her an bacaklarından birini kırbaç gibi şaklatıp kafamı kopartabilir.

...

Güya dersi dinliyormuş gibi yapıyor. Ama eminim, kafasının içinde milyon tane tilki dolanıyordur. Sahte bir gülümsemesi var. İnsanlar da bunu yapıyor mu? Hepimizden daha akıllı, daha kurnaz ve daha oyun kurucular. İstedığı an zarar verebilir ama vermediği için asıl güçlü o mu? Orada öylece duruyor, korkuyu büyütüyor. Bir şey yapmasını istemem tabii. Ama bir şey yapmak istese kendimi savunamam. Bunu biliyorum, o da bildiğimi biliyor. Karşısında kendimi bu kadar zayıf hissettiğim için, hiçbir şey yapmasa bile zaten teslim olduğum için; kaçabileceğime zerre kadar inancım olmasa

da her an kaçmaya hazır ve etrafı kolaçan eden bakışlarım için, ona bir hayli gülünecek malzeme veriyordum. Bu durumda olmak kendime olan güvenimi azaltıyor.

Yok. Onu "iyi" hayal edemiyorum. Yerinde kıpırdandı. Bakışları bana döndü. Ben önüme döndüm. Artık yapacak bir şey yok. Bu kadar küçük düştükten sonra, bir şey yapsa da kaçmaya çalışacak enerjim, gücüm kalmadı. Ona yalandan güler yüz göstermek istemiyorum. O bunun rol olduğunu anlayacak kadar akıllı; ben de kandırmaya çalıştığım kişinin kanmayacağını anlayacak kadar tecrübeliyim. Ayrıca sonrasında sinirlenip, sinsi planlar da kurabilir? Sessiz sakin bir şekilde hayatıma devam edeyim, dikkat çekmeyeyim desem o da olmaz. Eminim ki hissettiğim bu korkunun o da farkındadır hem de iliklerine kadar. Dikkatini zaten çektim, zarar vermeyeceği varsa da "ben kötü biri değilim" diye sinirlenip, bir anlık cinnetine kurban gider miyim? Yok yok. Bu hayali unuttun. Korkunç.

Zil çalar çalmaz sınıftan çıktım. Acelem varmış da bir yere yetişecekmişim gibi rol yapıyorum. Halbuki yok. Gelip konuşmaya çalışırsa ne derim? Bu korkuyu gizleyemem, korkarken samimi konuşmam, onu sevmediğimi iyice anlar ve... O da sınıftan çıktı. Göz göze geldik yine. Dört tane gözü var. Tam olarak dört. Hafifçe gülümseyip bir baş selamı verdim. Yine aynı şeyi yapıyorum; "Düşmanın senden güçlüyse salak ayağına yat". Ama yemedi. O da gülümsedi. Belki alındı, saldıracak; belki sinirlendi, saldıracak; belki de zaten bunu planlıyordu, saldıracak. Yürümeye başladı. Bana doğru. Tamam gelsin. Belki yanıma varana kadar korkudan zaten öteki tarafa giderim.

Tüm dünyanın sesi kısıldı, nefesimi bıraktım, işte artık o andayım.

SON

yağmuru arzularken galata'yı izliyorum.
elimi uzatıp ulaşabilmek
etrafında turlayan bir kuş olabilmek istiyorum.
rüzgarı hissediyorum derimin een ince yerinde
ve aslında senin bulunman gereken vücudumun derinlerinde.
tanrı bana fısıldıyor, kuş olabileceğimi
duyasım gelmiyor, biliyorum
duysam aslan kesileceğimi
avuçlarımı açıp izliyorum yağmur damlalarının içimden geçişini
yağmur görüyor benim bile görünmez halimi
hiç tatmadığım tamamlanmışlık hissini
biliyorum senin sayende yiyip bitireceğimi
ve kuş olup uçuşmak değil
aslan olup tutuşmak istiyorum
senin korkak bir kuş olduğunu
çok sonra fark ediyorum.

-bu şiire şairi tarafından başlık konulmamıştır-

Aleyna Ceren Filiz

Ötelere Açılmak

Fatma Acar

Koydum rüyanın fırlatma rampasına
Kararan zamanla daralan başımı
Sürdüm uçsuz bucaksız gök bostanına
Her zaman aynı yerde bekleyen atımı
Doldurdum rengarenk yıldızlarla kucağımı
Döndüm çölleşen insanların dünyasına
Kabir yastığı, bir darağacı tek dünyalılara
Bir rampa dünya saksısından ötelere açılanlara

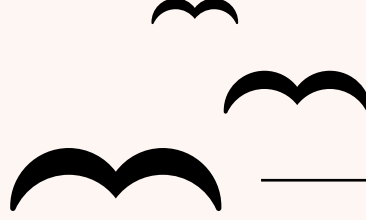
Hepimiz kocaman hayatların içerisinde yalnız boğulmuyor muyuz? Onca hayatın içinden teğet geçip içimizdeki yabancıyla nereye kadar savaşabiliriz? Bizler yaratılışımız gereği yalnız doğar ve yalnız ölürüz. Ama atladığımız bir nokta vardır ki yaşadığımız süre zarfında bunlardan daha fazla yalnız kalırız. Bu yüzden bazı şeyleri olduğu gibi kabullenmeli, akışına bırakmalıyız. Hiç beklenmedik bir anda yalnızlık elimizden tutacaktır. İşte o zaman bir yabancıya merhaba demeye hazır olun. O yabancı bastırduğunuz ve körelttiğiniz tüm düşünceleri size fısıldıyor olacaktır. Yalnızlık bir nevi düşünmeye ve keşkelere sığınmaktır. Huzuru, bir parça mutluluğu arıyordur. İşin ilginç tarafı o eksik parçayı en hüznünlü anlarınızın içinde bulacaktır. Tam da burada yalnızlığın güzel bir haz uyandırdığını, size zevk verdiğini anlayacak ve sık sık ona sarılmanızı sağlayacaktır.

İşte böyle bir çelişkidir yalnızlık. Kimine göre bir tercih kimine göre bir kaçıştır. Bizler nasıl adlandırır sak adlandıralım, ne mana yüklersek yükleyelim, ondan kaçamaz, kopamayız. Bunca gelişimin, dönüşümün ve yeniliğin içerisinde o yabancıyı yok saysak bile bunu beceremeyiz. Bir gün başbaşa kalmaktan korktuğumuz o yabancıyla kısacık ömürlerimizi çürütürken buluruz kendimizi. Bir başka yönden bakıldığında da çok mutlu olmamızın sebebidir bu yabancı. Onunla korkmadan yüz-

leşmeye başlarsak dünyaya da pozitif bakmaya başlar, aslında ne çabuk unutulmuş varlıklar olduğumuzu anlarız. Ölümün var olduğu bu dünyada o yabancı bizlere gittikçe tanıdık gelmeye başlayacaktır. Gözyaşlarımız ortalığı ıslatırken sığınacak bir liman olmadığında, sevinçten deliye döndüğümüz anlarda mutluluğumuzu koşa koşa paylaşmak istediğimiz biri olmadığında ya da hava durumunu dinlerken yarın için tedbirler yağdıracağımız kimse yoksa ve önlemler tek kişilikse, uzayan iş mesailerini günler öncesinden yapılan planlara mani olmuyorsa; üzüntüyü, kederi, mutluluğu paylaşacak bir kuru toprak, birkaç damla yağmur ya da bir deniz kıyısının bazen sıcak bazen soğuk bankıysa, hastalandığınızda başınızda ısrarla bekleyen kimse yoksa sınırsız o yabancıya sarılırsınız.

Peki yalnızlığa alışmak...

İşte bu hayatın tam ortasında ölmektir. Pencereleri bir daha açmamak üzere gökyüzüne kapatmak, her şeyi tek başına yapmaya alışacak kadar güçlü olabilmektir. Şöyle ki; hayat bir tiyatro oyunuysa, yalnızlık bizim perde arkamızdır. Sergilediğimiz oyunu seyircilere, hayatımızdaki insanlara, mutlu ve sevgi dolu olduğumuzu kanıtlamak zorunda hissederiz kendimizi. Eğer hayatımızda üstlendiğimiz rollerin tümünü başarı ve güçle sahneye yansıtıyorsanız gölgeniz gibi peşinizden ayrılmayacak olan yalnızlığınızla başınız dertte demektir. Yalnızlığınız mutsuz biri olduğunuzu düşündürüp mutluluğa ancak kalabalıklaştığınızda erişmiş olacağınızın yanılgısına düşürecektir. Hayatta en çok sizin mutsuz ve yalnız olduğunuzu ilmek ilmek işleyecektir düşüncelerinize. Yalnızlığın bu baş belası tarafında olmak istemiyorsanız ne yaparsanız yapın yalnızlığı bir seçim haline getirerek ne içine hapsolün ne de büsbütün inkâr edin, sadece varlığını kabullenip içinizdeki yabancıyla iyi geçinmeye bakın.

Uçmak, bir martının
en doğal hakkıdır
Özgürlük ise,
varoluşunun bir parçası.
Artık yaşamak için
bir nedenimiz olmalı;
Öğrenmek, keşfetmek, özgür olmak gibi.
Eğer ne yaptığını iyi biliyorsan
her zaman başarısın.
Gözünle gördüklerine
sakın inanma.
Görünenlerin hepsi sınırlıdır.
Anlayarak bakmaya,
gördüklerinin özeline geçmeye çalış.
Parçası olmadığımız bir sürünün
yasalarına ne diye uyacak mışız?
Düşüncelerinize vurulan zinciri koparın.
O zaman bedeninizin de
özgürlüğe kavuştuğunu göreceksiniz.

**MARTI
JONATHAN
LIVINGSTON**

Gece/Gökyüzü

Burçin Laçın Altay

Kararan pencerelerin gece hüznü dar sokaklara yansıyan
Yasaklı bir afişe yaslanmış ruhum
Gece devriyelerinin ürpertisinde
Perdelerin arkasındaki korkulu gözlere inat;
Bu tutsak gecede,
Pencereme yansıyan ışığa teslimim...
Bir keşkeyle asmışım ruhumu, sokak lambasının direğine...
Yüreğimi yakmış ışığın yakınlığı...
Oysa ben hep aydınlattı sanmışım.

İnançlarımı kurutmuşum balkonda,
Düşlerimle birlikte ufalanmış,
Dağıtmış savurmuş rüzgarlar,
Kırmızıya çalan, yanmış düşleri...
Bir martı konmuş gökyüzündeki bakışıma
Asılı kalmış bulutlarda düşlerim
Ben ruhumu asmışken sokak lambasının küflü direğine
Keşkelere sığmamış bakışın
Yüreğinden doğamamış o masum aşk,
Gökyüzü serinlemiş sessizliğinde
Akşam üstü kuşlarım denizlerin sakinliğinde kanat çırparken sensizliğe
Bir duruş boyunca gidip gelmiş bakışın...

Babalar Günü:

Bir Babaya Mektup

Nesrin

Sevgiyi kelimelerde, cümlelerde arayanlar çoğu zaman çevrelerini kuşatan onca sevgiyi göremezler. Biz 70'ler çocukları ve bizden önceki kuşakların anne ve babalarının çocuklarına gösterdiği (daha doğrusu gösteremediği) sevgi bunun en iyi örneğidir. Onlar kelimelere dökemezlerdi hislerini, ama en az şimdikiler kadar severlerdi çocuklarını.

Nerden mi biliyorum? Bugün çocukluğumu düşünüyordum; büyüdüğümüz mahalleyi, annemi, babamı... Onlar söyleyemediler belki ama yıllar sonra anılar çok şey anlattılar, ben de dinledim. Babalar günü yaklaşırken bir mektup yazdım babama, söyleyemediği halde duyduklarımı anlattım ona.

"İki tarafı iki bakkalla sınırlı küçük bir mahalleydi bizim mahalle. Sabah sokağa çıkıp akşama kadar oyun oynayan çocuklardık biz.

Ekmek almaya gönderilen, öğlede eline ekmek arası domates biber tutuşturulup tekrar sokağa

oyuna koşan ve bir an önce büyümesi

beklenen çocuklardık.

Köyden kente yeni göç

etmiş ailelerde büyüyorduk.

İlkokuldan sonra

çocuklar okula gitmiyor,

kızların ev işlerinde yardımcı olmaları erkeklerin çirak olarak bir

yere girmeleri bekleniyordu. Sen değiştirdin her şeyi. Başta anlamadılar seni ama sonra bütün mahalle seni örnek aldı.

Yıllar sonra ziyarete geldiğimde buldum eski karnelerimizi, okul belgelerimizi. Saklıyordun bir hazine gibi.

Bizim bile unuttuğumuz çocukluk anılarımızı hatırlıyor ve bize yaşlı gözlerle anlatıyordun yıllar sonra...

En iyi ve en zor zamanlarımızda hep yanımızda oluyordun...

Yaşımız kaç olursa olsun, hala bir şeye ihtiyacımız olup olmadığını soruyordun her telefonda...

Ben de sakladım baba, unutmadım, senin gibi, sana ait acı tatlı anıları.

Saat 5.00'te, mahallenin alt başında senin işten gelişini bekleyişimizi unutmadım. Aybaşlarında sokağın ucunda senin gri gömlek ve pantolonla belirmediğin o anda duyduğumuz sevinci, elinde sarı bir fileyle gelişini ve getirdiğin çikolatalı gofretleri unutmadım.

Değil kızların, erkeklerin bile ilkokuldan sonra okumadığı mahallemizde bütün çocuklarına üniversite okutarak, herkese örnek olduğunu unutmadım. Her türlü başarımızda gözlerin dolarak bizimle gurur duyduğunu unutmadım.

Halbuki bütün bu başarıları biz sana borçluyduk. Çocukluğumuzda İstanbul'un tarihi yerlerini gezdirerek tarihe ilgimizi artıran sendin. Aldığın Büyük Atlas'la, eğlenirken dünyayı keşfetmemizi sağlayan... Dünyanın farklı yerlerine, farklı kültürlerine merakımızı uyandırarak coğrafyayı bize sevdiren... Öğrenmeye olan tutkumuz senin yaktığın kıvılcımla başladı ve büyüdü. Her okul döneminde okul alışverişlerini zevkle yapıp en az bizim kadar heyecanlanırdın.

Pazar pikniklerimizi, akşam yürüyüşlerimizi, lunaparklardaki eğlenceli günleri unutmadım.

İşte bu yüzden, biz, bütün çocukların, asıl biz seninle gurur duyduk.

Sahi nasıl bu kadar ileri görüşlü olabildin?

Tatlıyı çok sevdiğini, yemeğin sonunda mutlaka bir dilim yavan ekmek yediğini, uyuyarak bile olsa televizyonda haber izleyebildiğini (kanal değiştirdince hemen anlardın çünkü), en sevdiğin türküyü unutmadım.

"Yarım senden ayrılalı Hayli zaman oldu gel, gel"

Yoksa içine mi doğmuştu bazılarımızın gurbete gideceği?

Unutmadım, sakladım her şeyi.

Biliyor musun baba, hiçbir çikolatalı gofret senin getirdiğin kadar tatlı olmadı bir daha ve ben o günden sonra çoğunu bitiremedim bu yüzden.

Babalar günün kutlu olsun."

rafdergi20@gmail.com

raf_dergi

raf.dergi